

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

**EUROPA ZJEDNOCZONA
I PODZIELONA**

Europa – razem, czy osobno?

Reforma ustrojowa Unii Europejskiej w
traktacie lizbońskim

Podmiotowość prawnomiędzynarodowa
Wspólnoty Europejskiej oraz Unii
Europejskiej

Innowacyjność państw członkowskich
Unii Europejskiej

Synergia Czarnomorska

Słowenia – unijno-balkański pomost

Kosowo (zarys historii polityczno-społecznej)

Sytuacja Kościołów i związków
wyznaniowych w Czechach i na Słowacji
po 1989 r.

Religia a słowacka tożsamość narodowa

Pamięć zbiorowa w budowaniu nowej
tożsamości Hiszpanów

Amerykańska polityka wspierania
demokracji

USA i Unia Europejska na forum WTO

Współpraca transgraniczna w regionie
Górnego Renu

Przeglądy i komentarze

Oceny i omówienia

2010

1

(334)

Wydawnictwo Zachodnie PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

Wydawnictwo Zachodnie

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

ROK 2010

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
2011

C11 475

SPIS TREŚCI ZA ROK 2010

ARTYKUŁY

	Nr	Str.
Bartkowiak Łukasz, Podmiotowość prawnomiędzynarodowa Wspólnoty Europejskiej oraz Unii Europejskiej	1	47
Bondyra Krzysztof, Wielkopolskie rzemiosło a regionalizm ekonomiczny	3	19
Borzyszkowski Józef, Instytut Kaszubski – stowarzyszenie ludzi nauki	3	65
Cieślińska Joanna, Synergia Czarnomorska	1	85
Dębicki Marcin, Słowenia – unijno-balkański pomost	1	101
Dobrowolska-Polak Joanna, Pomoc Unii Europejskiej dla obszarów objętych „małymi wojnami”	4	121
Domagała Arkadiusz, Strategia reagowania Unii Europejskiej na sytuacje kryzysowe w Afryce	4	105
Drozdowska-Broering Izabela, Ślady przełomu, ślady rozdarcia. O najnowszej niemieckiej prozie czasów przełomu i zjednoczenia	2	55
Drozdowski Rafał, Poprawianie miejskiej przestrzeni publicznej	3	3
Hryniewicz Janusz T., Empiryczna weryfikacja teorii centrum – peryferie	4	29
Jakimowicz-Ostrowska Iwona, Wizerunek islamu w świadomości Polaków	3	81
Jędrzejczak-Gas Janina, Rola i znaczenie sektora małych i średnich przedsiębiorstw po 1989 roku	3	117
Józefowicz Maria, Pamięć zbiorowa w budowaniu nowej tożsamości Hiszpanów	1	187
Jurkowlaniec Łukasz, Kształtowanie tożsamości lokalnej – Biały Bór	3	51
Kardach Magdalena, Poszukiwanie nowego samookreślenia. Na podstawie analizy autobiograficznej literatury niemieckiej po przełomie	2	45
Kiwerska Jadwiga, Relacje USA ze zjednoczonymi Niemcami	2	89
Kobzarska-Bar Barbara, Odrodzona tożsamość niemiecka	2	3
Kowalski Mariusz, Śleszyński Przemysław, Migracje Polaków do Niemiec w świetle częstotliwości występowania najbardziej popularnych polskich nazwisk	2	115
Lakomy Miron, Geopolityczne następstwa wojny gruzińsko-rosyjskiej	4	179
Luczys Piotr, Projekt zagospodarowania przestrzeni publicznej Poznania	3	35
Machaj Łukasz, Polska – Niemcy – Wspólnota Europejska w polskiej myśli politycznej w okresie przedakcesyjnym	2	103
Matera Rafał, Działania Martiego Ahtisaariego na rzecz rozwiązywania konfliktów	4	3
Ostant Witold, Współczesny terroryzm – wymiar teoretyczny i ewolucja zjawiska	4	65
Pałka Elżbieta, Sytuacja Kościołów i związków wyznaniowych w Czechach i na Słowacji po 1989 r. Podobieństwa i różnice	1	141
Pełka Wanda, Innowacyjność państw członkowskich Unii Europejskiej	1	67
Rewizorski Marek, Korzyści i zagrożenia wynikające z globalizacji dla światowego ładu gospodarczego	4	49
Sawczuk Janusz, Niemiecka inicjatywa zjednoczeniowa. Międzynarodowa recepcja Planu Kohla (28.11. – 7.12.1989)	2	17
Sokołowska Patrycja, Niepodległość jako czynnik stabilizujący relacje serbsko-albańskie w Kosowie	4	155

Stańczyk-Minkiewicz Margot, Europa – razem, czy osobno?	1	3
Stefański Michał, Rozrachunek kontra wyparcie. Niemieckie pokolenie '68 wobec nazistowskiej przeszłości	2	67
Szczepański Wojciech, Kosowo (zarys historii polityczno-społecznej)	1	115
Szczepański Wojciech, Spór albańsko-serbski w Kosowie w latach 1980-2010	4	139
Warمیńska Katarzyna, Refleksje nad kulturą tatarską	3	103
Wejksznier Artur, Amerykańskie działania antyterrorystyczne na początku XXI wieku	4	89
Węc Janusz J., Reforma ustrojowa Unii Europejskiej w traktacie lizbońskim	1	17
Wojciechowski Sebastian, Istota i interferencyjność współczesnych konfliktów etnicznych	4	19
Wolting Monika, Życie literackie w zjednoczonych Niemczech	2	37
Zenderowski Radosław, Religia a słowacka tożsamość narodowa	1	163

MATERIAŁY

Bukowski Krzysztof, Działalność siatki szpiegowskiej „Robineau” na terenie Pomorza Zachodniego 1947-1949	3	148
Götz Marta, Przyczyny słabszego wzrostu gospodarczego wschodnich krajów RFN w ocenie literatury naukowej	2	203
Kachnicz Zenon, Dewastacyjno-rabunkowe działania żołnierzy sowieckich na Pomorzu Zachodnim w latach czterdziestych	3	177
Kohtamäki Natalia, Współpraca transgraniczna w regionie Górnego Renu	1	240
Kolasa Robert, Działalność podziemnych organizacji niepodległościowych na obszarze Piły i powiatu pilsko-trzecieckiego w latach 1945-1956	3	167
Kubiak Piotr, Gustav Stresemann i DVP wobec puczu Kappa (13-17 marca 1920 roku)	4	237
Marcoń Witold, Wielkopole w Sejmie Śląskim wobec autonomii śląskiej	3	139
Maślak Elżbieta, Społeczny odbiór Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy w Republice Federalnej Niemiec	2	160
Mazur Marcin, Hiszpania w Unii Europejskiej	4	210
Napierała Piotr, Spór między historiografią niemiecką i holenderską o miejsce i rolę Holandii w Europie	4	228
Nycz Grzegorz, Amerykańska polityka wspierania demokracji w Europie Wschodniej w latach 1989-1991	1	207
Pabian Jerzy, Niemcy dzisiaj. Wybrane problemy społeczne	2	131
Rewizorski Marek, Rywalizacja i współpraca pomiędzy USA a Unią Europejską na forum WTO	1	226
Smolarkiewicz Ireneusz, Ruchy obywatelskie w Niemczech Wschodnich w 1989 roku	2	188
Sporek Tadeusz, Wpływ kryzysu finansowego na gospodarkę Wielkiej Brytanii	4	201
Wagińska-Marzec Maria, Kultura w programach wyborczych partii politycznych w Niemczech (2009 rok)	2	174

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Buczko Jerzy, Zgorzelec/Görlitz. Projekt Miasta 2030	2	234
Górczyńska-Przybyłowicz Bożena, Partnerstwo inwestujące w przyszłość	2	247
Götz Marta, Konkurencyjność Niemiec – pozycja w rankingach międzynarodowych	2	215
Jackowska Natalia, Europejskie Spotkania Młodych – dialog w epoce kryzysu	4	251
Janicka Izabela, Raporty Federalnego Urzędu Ochrony Konstytucji	2	220

Meissner Janusz, Borejko Agnieszka, Współpraca partnerska Poznania i Hanoweru	2	254
Owczarek Łukasz, Porozumienie i współpraca polsko-niemiecka	2	271
Sikorska-Dzięgielewska Krystyna, Doktorat honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego dla prof. dr. hab. Henryka Olszewskiego	3	189
Wagińska-Marzec Maria, „Historia i Życie”. O konkursie wiedzy historycznej dla młodzieży szkół licealnych w Polsce	1	260
Wagińska-Marzec Maria, Polacy i Niemcy Bałtyccy w Kraju Warty. Spotkanie po 70 latach	2	276
Wojtczak Maria, Doktorat honoris causa dla profesora Huberta Orłowskiego . . .	1	257
Wróblewski Łukasz, Polsko-niemiecko-szwedzka współpraca regionalna w latach 2007-2013 w Euroregionie Pomerania	3	192

ŹRÓDŁA

Jastrząb Łukasz, Przemówienia obrońców w procesach poznańskich w październiku 1956 r.	3	247
---	---	-----

POLEMIKI I DISKUSJE

Andrzejewski Marek, O książce Dariusza Aleksandra Dekańskiego „Polskie środowisko toruńsko-pelplińskich mediewistów XIX i początku XX wieku”	3	219
Choniawko Andrzej, Polska Ludowa i III Rzeczpospolita w monografiach miast wielkopolskich (II)	3	201

RAPORTY

Kubera Jacek, Pestka czy metro w Poznaniu?	3	225
Różańska Monika, Rybarczyk Katarzyna, Dziedzictwo kulturowe Żuław. Badania terenowe 2008-2010	3	240

OCENY I OMÓWIENIA

Baron Roman (red.), A jednak zostanie... W stulecie założenia Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej na Śląsku Cieszyńskim (1909-2009) (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	3	279
Bartoszewski Władysław, O Niemcach i Polakach. Wspomnienia. Prognozy. Nadzieje (omów. <i>Jadwiga Kiwerska</i>)	2	289
Bauman Zygmunt, Sztuka życia (omów. <i>Rafał Matera</i>)	4	276
Bude Heinz, Die Ausgeschlossenen. Das Ende vom Traum einer gerechten Gesellschaft (omów. <i>Jerzy Pabian</i>)	2	305
Burdziej Stanisław, Religia obywatelska w Stanach Zjednoczonych (omów. <i>Krzysztof Jaskułowski</i>)	4	280
Castel Odile, Histoire des faits économiques. La dynamique de l'économie mondiale du XV ^e siècle à nos jours (omów. <i>Janusz Skodlarski</i>)	4	266
Czapla Ralf Georg, Fattori Anna (red.), Die verewigte Stadt. Rom in der deutschsprachigen Literatur nach 1945 (omów. <i>Aleksandra Chylewska-Tölle</i>)	1	270

Dzięcielski Marek, Aktywność społeczno-polityczna szlachty pogranicza łęborskiego (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	3	267
Góralski Witold M. (red.), Polska-Niemcy 1945-2007. Od konfrontacji do współpracy i partnerstwa w Europie. Studia i dokumenty (omów. <i>Izabela Janicka</i>)	2	292
Habermas Jürgen, Ach, Europa (omów. <i>Piotr Cichocki</i>)	1	265
Harppecht Klaus, Die Gräfin Marion Dönhoff. Eine Biografie (omów. <i>Ernest Kuczyński</i>)	2	301
Hofman Iwona, Polska – Niemcy – Europa. Program zachodni paryskiej „Kultury” (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	1	274
Konieczny Kinga, Łazowski Andrzej, „A ty zostaniesz ze mną” (omów. <i>Anna Sobczak</i>)	3	281
Lisiecki Stanisław, O granicach naturalnych, politycznych, społecznych i... granicach w głowie. Szkice do socjologii pogranicza polsko-niemieckiego (omów. <i>Julita Makaro</i>)	2	309
Lasik Aleksander, Sztafety ochronne w systemie niemieckich obozów koncentracyjnych. Rozwój organizacyjny, ewolucja zadań i struktur oraz socjologiczny obraz obozowych załóg SS (omów. <i>Kalina Troć</i>)	4	286
Malendowicz Paweł, Popławski Łukasz, Streich Rafał (red.), Oblicze polityczne Piły w dobie transformacji ustrojowej po 1989 roku (omów. <i>Emilia Lewicka-Kalka</i>)	3	284
Matwiejczyk Witold, Niemieccy katolicy w Poznańskim a polityka narodowościowa rządu pruskiego 1871-1914 (omów. <i>Witold Molik</i>)	3	274
Norkowska Katarzyna, Ein vereinnahmter Klassiker? Das Goethe-Bild im Werk Gottfried Bennis (omów. <i>Maciej Walkowiak</i>)	4	283
Olszewski Wiesław, Dzieje współczesnego świata od 1939 roku (omów. <i>Łukasz Jastrząb</i>)	4	272
Riedel Rafał (red.), Horyzonty tożsamości europejskich (omów. <i>Hanka Dmochowska</i>)	1	276
Sokołowska Patrycja, Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa RFN wobec państw obszaru byłej Jugosławii w latach 1990-2005 (omów. <i>Bogdan Koszel</i>)	4	273
Sondel-Cedarmas Joanna, Gabriele D'Annunzio. U źródeł ideologicznych włoskiego faszyzmu (omów. <i>Maria Zmierczak</i>)	1	268
Taylor Frederick, Die Mauer. 13. August 1961 bis 9. November 1989 (omów. <i>Maria Tomczak</i>)	2	295
Wandek Piotr, O czasach dawniejszych i bliższych. Studia z dziejów Polski i Europy Środkowo-Wschodniej (omów. <i>Zbigniew Mazur</i>)	3	272
Wojciechowski Sebastian, Fiedler Radosław (red.), Zagrożenia asymetryczne współczesnego świata (omów. <i>Łukasz Donaj</i>)	4	269
Zięba Ryszard (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie (omów. <i>Jerzy Stańczyk</i>)	4	263

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Chwieduk Agnieszka, Brzezińska Anna Weronika, Projekt: miasto Poznań. Przegląd projektów badawczych	3	291
Dobrowolska-Polak Joanna, Polska i Unia Europejska. Współpraca, wyzwania, perspektywy	1	291
Götz Marta, Spotkanie z ambasadorem Szwecji w Polsce	1	287
Götz Marta, Walny Zjazd Członków Stowarzyszenia Instytut Zachodni	1	312
Grodzki Radosław, Kulturowe praktyki osvajania przestrzeni obcej po II wojnie światowej: Obwód Kaliningradzki. Karelia. Sachalin	1	302

Jackowska Natalia, Chrześcijańska odpowiedzialność w obliczu kryzysów	1	280
Jackowska Natalia, Dwudziestolecie. Bilans sukcesów i niepowodzeń państwowości polskiej w okresie międzywojennym i w latach 1989-2009	1	294
Kowalski Piotr, Taraszcuk Izabela, Promnitzowie w dziejach Śląska i Łużyc	1	296
Kubiak Piotr, Niemcy w polityce międzynarodowej po II wojnie światowej	1	307
Kubiak Piotr, Polacy w Niemczech	3	287
Mazur Zbigniew, O kartach pocztowych i wizualizacji Ziem Odzyskanych	3	289
Moroska Aleksandra, Ekstremizm we współczesnej Europie – przejawy, wyzwania, zagrożenia	4	304
Nogal Gerda, Taraszcuk Izabela, Adolescencja w literaturze niemieckojęzycznej	4	295
Olechowska Paulina, III Polsko-Niemieckie Dni Mediów	4	299
Paczos Sebastian, Szymczak Damian, Trzy uniwersytety, trzy miasta, trzy regiony	1	302
Potyrała Anna, Skrzypczak Jędrzej, Od małej do dużej Europy	4	293
Stachowiak Paweł, Dwa Dwudziestolecia. Społeczeństwo, państwo, geopolityka	1	306
Taraszcuk Izabela, Wojenne losy dzieci a percepcja pamięci	1	298
Walczak Bartłomiej, Warsztaty „Inequalities and migration in post-communist societies”	1	289
Ziółkowska Anna, Rok 1939 – geneza i początek II wojny światowej	1	277
Żerko Stanisław, Stan i perspektywy stosunków polsko-rosyjskich	4	291

WSPOMNIENIA

Arndt Claus o Krzysztofie Skubiszewskim	2	319
Krasuski Jerzy 1930-2009 (<i>Andrzej Sakson</i>)	1	317
Uczony i mąż stanu. Krzysztof Skubiszewski (1926-2010) (<i>Natalia Jackowska</i>)	2	313
Wollenschläger Michael 1946-2008 (<i>Andrzej Sakson</i>)	1	319

INSTYTUT ZACHODNI WE WSPOMNIENIACH

Rozmowa z profesorem Gerardem Labudą	3	297
--	---	-----

W roku 2010 ukazały się następujące numery „Przeglądu Zachodniego”

1/2010 *Europa zjednoczona i podzielona*

2/2010 *Dwadzieścia lat zjednoczonych Niemiec*

3/2010 *Polska lokalna i regionalna*

4/2010 *Konflikty i kryzysy*

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda,
Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński,
Tomasz Rynarzewski, Andrzej Sakson (przewodniczący),
Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Anna Wolff-Powęska

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Adres redakcji: Instytut Zachodni 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Wszystkie teksty są indeksowane na stronach internetowych: www.ceeol.com i www.ebscohost.com,
a streszczenia w języku angielskim: www.cejsh.icm.edu.pl

Czasopismo jest recenzowane

WYDAWCA:
INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05;
e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl; www.pz.iz.poznan.pl

Spis treści „Przeglądu Zachodniego” od 1990 r. znajduje się na stronach internetowych
www.iz.poznan.pl i www.pz.iz.poznan.pl

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

EUROPA ZJEDNOCZONA I PODZIELONA

ARTYKUŁY

<i>Margot Stańczyk-Minkiewicz</i> , Europa – razem, czy osobno?	3
<i>Janusz J. Węc</i> , Reforma ustrojowa Unii Europejskiej w traktacie lizbońskim	17
<i>Lukasz Bartkowiak</i> , Podmiotowość prawnomiędzynarodowa Wspólnoty Europejskiej oraz Unii Europejskiej	47
<i>Wanda Pelka</i> , Innowacyjność państw członkowskich Unii Europejskiej	67
<i>Joanna Cieślińska</i> , Synergia Czarnomorska	85
<i>Marcin Dębicki</i> , Słowenia – unijno-bałkański pomost	101
<i>Wojciech Szczepański</i> , Kosowo (zarys historii polityczno-społecznej)	115
<i>Elżbieta Palka</i> , Sytuacja Kościołów i związków wyznaniowych w Czechach i na Słowacji po 1989 r. Podobieństwa i różnice	141
<i>Radosław Zenderowski</i> , Religia a słowacka tożsamość narodowa	163
<i>Maria Józefowicz</i> , Pamięć zbiorowa w budowaniu nowej tożsamości Hiszpanów	187

MATERIAŁY

<i>Grzegorz Nycz</i> , Amerykańska polityka wspierania demokracji w Europie Wschodniej w latach 1989-1991	207
<i>Marek Rewizorski</i> , Rywalizacja i współpraca pomiędzy USA a Unią Europejską na forum WTO ..	226
<i>Natalia Kohtamäki</i> , Współpraca transgraniczna w regionie Górnego Renu	240

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

<i>Maria Wojtczak</i> , Doktorat honoris causa dla profesora Huberta Orłowskiego	257
<i>Maria Wagińska-Marzec</i> , „Historia i Życie”. O konkursie wiedzy historycznej dla młodzieży szkół licealnych w Polsce	260

OCENY I OMÓWIENIA

Jürgen H a b e r m a s, Ach, Europa (omów. <i>Piotr Cichocki</i>)	265
Joanna S o n d e l - C e d a r m a s, Gabriele D’Annunzio. U źródeł ideologicznych włoskiego faszystwu (omów. <i>Maria Zmierzczak</i>)	268
Ralf Georg Czapla, Anna Fattori (red.), Die verewigte Stadt. Rom in der deutschsprachigen Literatur nach 1945 (omów. <i>Aleksandra Chylewska-Tölle</i>)	270
Iwona H o f m a n, Polska – Niemcy – Europa. Program zachodni paryskiej „Kultury” (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	274
Rafał Riedel (red.), Horyzonty tożsamości europejskich (omów. <i>Hanka Dmochowska</i>)	276

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Anna Ziółkowska</i> , Rok 1939 – geneza i początek II wojny światowej	277
<i>Natalia Jackowska</i> , Chrześcijańska odpowiedzialność w obliczu kryzysów	280
<i>Marta Götz</i> , Spotkanie z ambasadorem Szwecji w Polsce	287
<i>Bartłomiej Walczak</i> , Warsztaty „Inequalities and migration in post-communist societies”	289
<i>Joanna Dobrowolska-Polak</i> , Polska i Unia Europejska. Współpraca, wyzwania i perspektywy	291
<i>Natalia Jackowska</i> , Dwudziestolecie. Bilans sukcesów i niepowodzeń państwowości polskiej w okresie międzywojennym i w latach 1989-2009	294
<i>Piotr Kowalski, Izabela Taraszczyk</i> , Promnitzowie w dziejach Śląska i Łużyc	296
<i>Izabela Taraszczyk</i> , Wojenne losy dzieci a percepcja pamięci	298
<i>Radosław Grodzki</i> , Kulturowe praktyki osvajania przestrzeni obcej po II wojnie światowej: Obwód Kaliningradzki, Karelia, Sachalin	302
<i>Sebastian Paczos, Damian Szymczak</i> , Trzy uniwersytety, trzy miasta, trzy regiony	302
<i>Paweł Stachowiak</i> , Dwa Dwudziestolecia. Społeczeństwo, państwo, geopolityka	306
<i>Piotr Kubiak</i> , Niemcy w polityce międzynarodowej po II wojnie światowej	307
<i>Marta Götz</i> , Walny Zjazd Członków Stowarzyszenia Instytut Zachodni	312

WSPOMNIENIA

Jerzy Krasuski 1930-2009 (<i>Andrzej Sakson</i>)	317
Michael Wollenschläger 1946-2008 (<i>Andrzej Sakson</i>)	319

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Rynarzewski, Andrzej Sakson (przewodniczący), Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Anna Wolff-Powęska

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska

Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki

Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertelwska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania
i adiustacji tekstów

Wszystkie teksty są indeksowane na stronach internetowych: www.ceeol.com i www.ebscohost.com,
a streszczenia w języku angielskim: www.cejsh.icm.edu.pl

Czasopismo jest recenzowane

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

Skład i druk: AGENCJA WYDAWNICZA „ARGI”

50-542 WROCLAW, UL. ŻEGIESTOWSKA 11, e-mail: argi@wr.home.pl, www.angi.pl

INHALT

EUROPA VEREINT UND GETEILT

- Margot Stańczyk-Minkiewicz*, Europa – gemeinsam oder jeder für sich?
- Janusz J. Węc*, Die Strukturreform der Europäischen Union im Vertrag von Lissabon
- Lukasz Bartkowiak*, Die Europäische Gemeinschaft und die Europäische Union als Subjekte des Völkerrechts
- Wanda Pelka*, Die Innovationsfähigkeit der Mitgliedstaaten der Europäischen Union
- Joanna Cieślińska*, Synergie am Schwarzen Meer
- Marcin Dębicki*, Slowenien – Vorposten der EU auf dem Balkan
- Wojciech Szczepański*, Kosovo (ein Abriss der politischen und gesellschaftlichen Geschichte)
- Elżbieta Palka*, Die Situation der Kirchen und der Glaubensgemeinschaften in Tschechien und in der Slowakei nach dem Jahr 1989. Ähnlichkeiten und Unterschiede
- Radosław Zenderowski*, Religion und nationale Identität der Slowaken
- Maria Józefowicz*, Kollektive Erinnerung bei der Schaffung der neuen Identität der Spanier
- Grzegorz Nycz*, Die amerikanische Politik der Demokratieförderung in Osteuropa in den Jahren 1989 – 1991
- Marek Rewizorski*, Rivalität und Zusammenarbeit zwischen den USA und der Europäischen Union auf dem Forum der WTO
- Natalia Kohtamäki*, Grenzüberschreitende Zusammenarbeit in der Oberrhein-Region
- Maria Wojtczak*, Ehrendoktorwürde für Professor Hubert Orłowski
- Maria Wagińska-Marzec*, „Geschichte und Leben“. Über den Wettbewerb im Fach Geschichte für die Schüler an höheren Schulen in Polen

CONTENTS

EUROPE: UNITED AND DIVIDED

- Margot Stańczyk-Minkiewicz*, Europe – Together or Separately?
- Janusz J. Węc*, System Reform of the European Union in the Treaty of Lisbon
- Lukasz Bartkowiak*, Legal-International Subjectivity of the European Community and the European Union
- Wanda Pelka*, Innovativeness of the Member States of the European Union
- Joanna Cieślińska*, Black Sea Synergy
- Marcin Dębicki*, Slovenia – The EU-Balkan Bridge
- Wojciech Szczepański*, Kosovo (An Outline of Political and Social History)
- Elżbieta Palka*, Situation of Churches and Religious Associations in the Czech Republic and Slovakia after 1989. Similarities and Differences
- Radosław Zenderowski*, Religion and Slovak National Identity
- Maria Józefowicz*, Collective Memory in Constructing a New Identity of Spaniards
- Grzegorz Nycz*, American Policy of Supporting Democracy in Eastern Europe in the Years 1989-1991
- Marek Rewizorski*, Competition and Cooperation between the USA and the EU on the WTO Forum
- Natalia Kohtamäki*, Transborder Cooperation in the Upper Rhine Region
- Maria Wojtczak*, Honorary Doctorate for Professor Hubert Orłowski
- Maria Wagińska-Marzec*, "History and Life". On Historical Knowledge Competition for High School Students in Poland